

פעלי תפקדים באתר בנייה

הגדרה

סמכות

אחריות

כמאל עוויסאת

בנייה

- עבודות הכנה והנחת יסודות לבניין והקמת בניין הריסתו, שינוי מבנהו תיקונו או קיומו לרבות חידושם של מילוי המשקים או של הקישוט וניקוי חיצוני של המבנה ולמעט בנייה הנדסית.
- עבודות להתקנת מערכת מים, לביוב, לחשמל, להסקה או לתקשורת ועבודות כיוצא באלה, ובלבד שמבצעים אותן אגב הקמת בניין או אגב הקמתו של מבנה שהקמתו הוגדרה כבנייה הנדסית.

בנייה הנדסית

- בנייה של קו או שלוחה של מסילת ברזל.
- בניית מספן מבדוק, נמל, נתיב שייט פנימי, מנהרה, גשר, מכון מים, מאגר, קו צינורות, מוביל מים, ביוב או מכון ביוב, הריסתם שינוי מבנה ותיקונם לרבות חידושים של מילוי המשקים ושל הצבע;
- כל בנייה אחרת שנקבעה בצו הבטיחות בעבודה (עבודות בניה הנדסית), התשכ"ב 1962 עמוד 980.

חלוקת אחריות באתר בנייה

- **תופש** - בעל השטח או מי שהנו בעל השליטה בשטח כלשהו.
לדוגמה: מזמין עבודת בנייה באתר מסוים.

מזמין העבודה - בעל הנכס או מי שבעל הנכס יפה את כוחו להתקשר עם קבלנים לביצוע עבודת בנייה או בנייה הנדסית, כולה או חלקה.

קבלן ראשי - מי שמתקשר בהסכם חוזי עם מזמין לבצע עבודת בנייה או בנייה הנדסית.

קבלן משנה - מי שמתקשר בהסכם חוזי עם קבלן ראשי לבצע עבודות בנייה או בנייה הנדסית.

מהו תפקידו של מפקח בנייה?

- בענף הבנייה בארץ, קיימות דרכים שונות לנהל מיזם בנייה. התפיסה המקצועית היא, שלמיזם אמור להיבחר מנהל ביצוע, מפקח בנייה, שהנו מהנדס בניין בהכשרתו והוא אחראי על התנהלות הפרויקט בצורה מקצועית, בהתאם לתקנים ותוך עמידה ביעדי לוחות הזמנים, איכות הבניה והתקציב

- מהנדס מפקח מנהל את צוות היועצים, דואג לתאום הפגישות, דואג לכך ששיתוף הפעולה בין היועצים יהיה מקצועי ומהיר ושבמקביל, הטיפול בקבלת היתר הבנייה מטופל ומקודם באופן נכון. בסמוך לקבלת היתר הבנייה, ידאג המפקח להוצאת מכרזי הקבלנים, ביצוע סיור קבלנים, קבלת הצעות מחיר לפי הסכמים הנמצאים בידי המפקח.

- מפקח בנייה צריך להתעדכן ולהיות בקיא בנושאים רבים בענף, שכן הוא עובד מול [ארכיטקטים](#), קונסטרוקטורים, מהנדסי אינסטלציה, יעצי איטום ועוד. מחקר, הכנת שאלות מקצועיות ליועצים וביקורת על עבודתם, תורמת ליכולת של המפקח להעביר את המידע הנחוץ.

- אחריותו של מפקח בנייה קשורה בנושא הניהול והתיאום. המפקח יקפיד על הימצאות [תוכניות](#) [אדריכליות](#) והנדסיות מוצפנות המהוות עדכון אחרון, באתר הבנייה. בנוסף יקפיד מפקח הבניה על ניהול של יומן עבודה, בו חותמים המהנדסים המתכננים לפני יציקות ולפני התקנות נדרשות.

תפקידיו של מפקח הבניה

- מפקח בנייה לניהול הביצוע של פרויקט, נבחר ע"י יזם או ע"י הדיירים במקרה של תמ"א 38 ועובד מולם בשקיפות מלאה. המפקח הוא היד המקצועית שמכוונת בעזרת מידע והיכרות מעמיקה של השוק ואנשי המקצוע השונים, את היזם או הדיירים, לקבלת החלטות המתאימות לרמה הנדרשת במיזם, לתקציב המיזם וללוחות הזמנים שהוקצו למיזם.

אחריות מהנדס מפקח בניה לעומת מהנדס בניין מתכנן שלד

- האחריות של מפקח בנייה קשורה בתחום המסחרי ובתחום הניהול:
- בתחום המסחרי, צריך המפקח להכיר את השוק על בוריו, להכיר את עלויות ושיטות בניית השלד ואת עלויות ואיכות החומרים בשלבי הגמר. ידע זה והיכולת לדבר עם הקבלנים מתוך עמדה חזקה של הבנה, ידע וניסיון במשא ומתן, יאפשרו למפקח לעמוד בדרישות המסחריות ממנו.
- בתחום הניהול: המפקח צריך לוודא שהדברים מתבצעים לפי לוחות הזמנים ובאיכות הנדרשת. לעומת מפקח בנייה, תפקיד מהנדס הבניין מתכנן השלד הוא לבדוק את ההכנה ליציקות הגדולות, לאשר את היציקות ולחתום ביומן העבודה לפני היציקות. האחריות של מפקח הבנייה היא על התיאום בין היועצים ועל התאום בין הקבלנים.

הגורמים "הנושאים" באחריות לבטיחות "ולגיהות" הביצוע "של" עבודות "בנייה

- . המזמין
- . המתכננים
- יצרני "וספקי" ציוד "וחומרים
- "מבצע" הבנייה
- הממונה "על" הבטיחות "בחברת" בנייה
- "מנהל" העבודה "של" אתר "הבנייה
- בונים "מקצועיים" ומומחים "במקצועות" אחרים
- העובדים
- ". נאמני" בטיחות

סמכויות מפקח עבודה

- בנוסף לכל סמכות הנתונה למפקח עבודה בכל חיקוק, נתונות לו לשם מילוי תפקידיו סמכויות אלה:
- (1) להיכנס בכל עת לכל מקום שיש לו יסוד להניח כי מועבדים בו בני אדם, או שהם עומדים להיות מועבדים בו, או נעשית בו, עבודה לצרכי עסק או משלח-יד (להלן בפרק זה - מקום-עבודה);
- (2) לבדוק במקום-עבודה את סדרי העבודה ואת סידורי הבטיחות, הגיהות והרווחה, ובין השאר גם את המיתקנים, המכונות, הציוד ותהליכי העבודה;
- (3) לברר את הסיבות והנסיבות של תאונות-עבודה;
- (4) לחקור - בין לבדו ובין בפני אדם אחר - בכל ענין שהוא מתפקידי השירות, כל אדם הנמצא במקום-עבודה, וכל אדם שיש למפקח יסוד להניח שהוא עובד או עבד במקום-עבודה, אך לא יידרש אדם לתשובה או לעדות העלולות להפלילו; מפקח-עבודה רשאי לרשום בפרוטוקול את תשובותיו והודעותיו של הנחקר, ודין הפרוטוקול כדין הודעה שנרשמה לפי סעיף 2 לפקודת הפרוצידורה הפלילית (עדות), והסעיפים 3 ו-4 לאותה פקודה חלים עליו;

- (5) לבדוק כל פנקס, תעודה, דין-וחשבון או מסמך אחר, שניהולם, קיומם או הגשתם היא חובה על פי חיקוק שביצעו בידי שר העבודה, ולהעתיק מהם;
- (6) ליטול דוגמה של מוצר, מוצר ביניים או חומר גלמי, לאחר שהודיע על כך למחזיק במקום העבודה, וכן לצלם כל חומר, מיתקן, מכונה, מבנה או תהליך עבודה;
- (7) באישור מפקח עבודה אזורי, להורות למחזיק במקום העבודה לערוך בדיקה שיורה עליה, של מוצר, מוצר ביניים או חומר גלמי, ולמסור לו את תוצאות הבדיקה תוך תקופה שיקבע המפקח.
- (8) להיות מלווה על ידי שוטר, אם יש לו יסוד לחשוש להפרעה בביצוע תפקידו.

צווי בטיחות

- (א) שוכנע מפקח-עבודה אזורי, בין מפעולות עצמו ובין על סמך דין-וחשבון של מפקח עבודה, כי טיבם, מבנם או מקומם של מכונה, ציוד, מתקן או חומר המשמשים או העומדים לשמש במקום-עבודה יש בהם סכנה לשלומם או לבריאותם של אדם, או כי תהליך או מעשה פלוני או מחדל פלוני במקום-עבודה מסכנים שלום אדם או בריאותו, רשאי הוא לעשות, בצו,
 - אחד מאלה:

- (1) לאסור את השימוש במכונה, במתקן, בציוד או בחומר או בחלק מאלה כמפורש בצו או לאסור את השימוש עד שהורחק מאלה כמפורש בצו או לאסור את השימוש עד שהורחק גורם הסכנה וניתן על כך אישור מאת מפקח-עבודה.
- (2) לחייב את המחזיק במקום העבודה לנקוט, תוך הזמן הנקוט בצו, אמצעים כמפורש בצו לשם הרחקת הסכנה.

- (ב) מקום שאין הסכנה תכופה לא יתן מפקח-עבודה אזורי צו לפי סעיף זה, אלא אם נתן למחזיק במקום העבודה הזדמנות נאותה להשמיע טענותיו.
- (ג) צו לפי סעיף זה ייחתם על ידי מפקח-עבודה אזורי ויישלח בדואר רשום, או יימסר לידי המחזיק במקום העבודה או יודבק באופן הנראה לעין במקום העבודה. טעות בנקיבת שמו של המחזיק לא תפגע בחוקיות של צו שנמסר או שהודבק כאמור.
- (ד) מפקח עבודה ראשי רשאי להסמיך בכתב מפקח עבודה פלוני בסמכויות הנתונות למפקח עבודה אזורי לפי סעיף זה.

בתודה

כמאל עוויסאט 0505245007